

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Concure de prof. 1000 Lei. Parohii de cl. I 50, de cl. II 400, de cl. III 300 Lei. Celelalte publicații 400 Lei.</p>
--	---	--

In pragul noului an.

Totdeauna, și cu deosebire la început de an, omul este ispitit să scrie pronosticuri din cele mai fericitoare în legătură cu viitorul. Chiar maximum de bine și de fericire.

Căci inima omenească așa este zidită. Dispusă ca să accepte cu o candidă naivitate, ocolind orice control și orice rezervă, tot ce o încântă, tot ce contribuie la bucuria și mulțumirea ei.

Dar vai, baierile anului niciodată nu sunt în stare să verse în omenire atâta fericire câtă ar trebui pământenilor! Astăzi, mai ales că trăim urgii din cele mai neînchipuite, cugetul ni se abate trist și desamăgit când se isbește de realitate. . .

Da, între timpuri este o așa de adâncă și înțeleaptă înlănțuire! Intre anul care a trecut și între cel care vine! Doar momentul trecerii oferă popas de gândire, de retrospectivă privire, încolo „soarele răsare, soarele apune, și zorește cătră locul lui ca să răsară iarăși“ — după cuvintele Ecclesiastului.

După iarnă grea, vine iarnă ușoară. Dacă vara e secetoasă, aceea care urmează va fi mănoasă; iar dacă sfântul Dimitrie a lăsat frunzele în pomi, primăvara va fi timpurie și sfântul Gheorghe va avea decor de frunziș și de verdeață.

Comunitatea intimă și îndelungată dintre poporul nostru și frumsețea naturii în care trăește el, i-a dat putere să deslege tainele viitorului. Ce pretenție avem noi, cei cari frământăm aluatul vremii în birouri și laboratoare, ca să putem face preziceri cari să nu fie, mâne-poimâne, desmișchite?!

Noi punem cifre lângă cifre, numărăm bani, numărăm oameni sau câștiguri. Facem „bilanțul“ socotelilor și chivernisirilor noastre de un an, uitând parabola bogatului căruia îi rodise țarina. . . Dar oare ne impresionează pe

noi sângele care se varsă undeva departe în valuri nepotolite? Sau ne îngrozește pe noi păgânătatea — nu aceea din casa aproapei, ci aceea care ne-a transformat inima noastră în strană de piatră?!

Iată, cu inimă veștedă, cu buze uscate, tainele viitorului ce alte ecouri pot avea în cuvintele și în faptele noastre, decât ecoul produs odinioară în inima bogatului: „nebune“ . . .

Căci bogățiilor, indiferent în ce: în avuții, înțelepciune, putere, bogățiilor li se cere înainte de toate și necondiționat. Ei, cei dintâi, pot și trebuie să dea: milostenie, bunătate, dreptate. Mântuitorul însuși a bătut adesea la poarta sufletului lor, a avizat la ajutorul și puterea lor. Durere însă, ca și acum două mii de ani, bogății au rămas numai prizonierii propriei lor bogății.

Cum poate fi atunci semănată mai multă nădejde în brazda noului an? Cum să sporim nădejdele unei îndreptări, când noi toate le așteptăm din afară, dela alții, ca pe o minune din senin, în loc să începem cu propria noastră persoană?! Căci, într'o formă sau alta, deținem toți o bogăție sau măcar părți din belșugul ei.

Căți ne simțim chemați a îndruma poporul și cu osebire cei cari avem cărma sufletului acestui popor, să nu forțăm pașii lui spre o îndreptare pe care noi doar o povățuim cu vorba. Dacă ne lipsește tăria exemplului și deci sfatul nostru nu e verificat de puterea faptei, să nu ne pripim să osândim: și oameni și vremuri și păcate. . .

În pragul noului an să ne oprim o clipă făcând un cât de sumar examen al propriei noastre conștiințe. Dacă acest examen este numai pe jumătate sincer, am și pornit pe calea adevăratei îndreptări, căci în noi stă secretul oricărei îndreptări și deci al oricărei biruințe, vremile descoperă doar vrednicia sau nevrednicia noastră!

DIN PASTORALELE

ARHIEREȘTI.

Din Pastorală I. P. S. Sale, Mitropoliei Nicolae al Ardealului:

Deodată cu sărbătorile Crăciunului prăznuim din nou pogorîrea Fiului lui Dumnezeu pe pământ și între noi. Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu este departe, ci este lângă noi cu tot ajutorul și cu toată mângăierea Lui. Aceasta este vestea și asigurarea pe care ne-o reînnoește an de an această sărbătoare. De aceea sufletele noastre sunt pline de bucurie. În aceste zile, în inima creștinului nu încapă întristare și descurajare, căci odată ce știe că Domnul cerului și al pământului este aproape cu dragostea și cu puterea Lui, cum s'ar mai putea teme de greutățile și de necazurile trecătoare ale acestei vieți?

Dar neamul nostru a trăit totdeauna cu Domnul. În toată vremea noi l-am cântat cu îngerii „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu*“ și l-am căutat cu magii, călăuzindu-ne după stea. Dela obârșia noastră ca popor român, am stat sub ocrotirea Lui și în toate veacurile grele ce le-am străbătut, El ne-a însoțit și ne-a povățuit cu lumina și cu evanghelia Lui, păzindu-ne sufletul curat și ființa neștirbită. Nici când strămoșii noștri nu s'au închinat altcuiva și n'au dat ascultarea credinții decât lui Hristos, singurul Domn și Stăpân adevărat și atotputernic și mântuitor al vieții. De aceea am răsbăt prin toate dușmăniile sorții, iar sufletul ni s'a păstrat curat, căci în el nu și-au făcut culcuș gândurile rele și planurile viclene cari vin din lipsa credinții sau din credința rătăcită. Credința creștină și-a pus pecetea adânc pe ființa noastră, sufletul nostru a crescut după chipul virtuților întrupate în Hristos Domnul. Prin traiul cu Domnul s'a format sufletul neamului, același pe tot cuprinsul locuit de Români, bun ca pâinea și curat ca ceara albinelor...

... Dar afară de chemarea la fericirea cea veșnică în apropiere de Tatăl nostru cel cereșc, mai avem și o chemare ca neam, spre care de asemenea trebuie să tindem cu nădejdea cea mai neșovăitoare. Nici unul din noi n'avem altă putință să ne păstrăm sufletul pe care să-l pregătim pentru mântuire, decât dacă trăește neamul din care facem parte. Cu toții trebuie să ne străduim așadar să dobândim pe seama întregului nostru neam *libertatea deplină*.

În silințele noastre să fim însuflețiți de încrederea că războiul acesta, care merge îna-

inte cu multă înverșunare, nu se poate sfârși altfel decât cu libertatea deplină pe seama tuturor națiilor. Nu se aduc atâtea jertfe, nu se varsă atâtea lacrimi, ca la sfârșitul lor să înceapă o nouă robie a popoarelor. Dacă mai sunt neamuri cari nu se pot desvâța de pofta de a trăi din munca de rob a altor popoare, vor fi trezite din visurile lor.

Libertatea e pentru sufletul națiilor ceea ce este aerul pentru trupul omului. Toate națiile au lipsă de libertate, căci numai în ea le pot crește virtuțile și talentele și destoiniciile ce le-a sădit Dumnezeu în făptura lor. Dumnezeu însuși cheamă neamurile la libertate, așa cum cheamă plantele să crească și să dea rod în lumina soarelui. Noi luptând pentru libertatea neamului nostru, ascultăm de o chemare dumnezească.

Dacă războiul nu s'ar isprăvi cu o orânduire care să asigure libertatea tuturor popoarelor, ci și de aici încolo se vor asupri neamurile între ele, s'ar ivi curând alt războiu și lumea nu și-ar mai găsi pace.

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Andrei al Aradului:

Nu este altă cale spre mântuire decât cea arătată de Fiul lui Dumnezeu, care începe prin smerenie, trece prin sfințenie și sfârșește prin cruce. Dacă ar fi vre-o altă cale mai bună care să ne ducă la Dumnezeu, neapărat că Fiul lui Dumnezeu ne-ar fi arătat-o în viața Sa. El însă a spus: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie“ (Mat. 16, 24). A fi creștin, înseamnă a fi purtător de cruce. Creștinul își poartă de bunăvoie crucea, pentru că ea-l sfințește și-l ridică la cer. Cel ce cărtește și vrea să-și lapede crucea înainte de ce Dumnezeu ar fi luat-o de pe umerii lui și înainte de a fi sfințit de către ea, sau unul care se plânge că crucea lui e prea grea și uită că Dumnezeu nu pune niciodată pe noi poveri mai mari decât cele pe cari le putem purta (I Cor. 10, 13), acela își pierde mântuirea.

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Vasile al Timișoarei:

Sfinții Părinți ai Bisericii și marii dascăli a toată lumea creștină învață, că întruparea Fiului lui Dumnezeu, pe calea nașterii, în Omul Iisus este o dovadă a *iubirii lui Dumnezeu* față de noi oamenii. O dovadă nedesmințită a *bunătății lui Dumnezeu*, a *înțelepciunii*, a *drep-*

tății și a puterii Lui. Sau, după cum zice psalmistul împărat David, în această minunată faptă a nașterii lui Iisus pentru mântuirea noastră: „*Îndurarea și adevărul s'au întâmpinat, dreptatea și pacea s'au sărutat*“ (Ps. 84, 11).

Știindu-ne, astfel, învăluți de iubirea lui Dumnezeu, binecuvântați de bunătatea lui Dumnezeu, povățuiți de înțelepciunea Lui, îndreptați de dreptatea Lui și ocrotiți, apărați și susținuți de puterea Lui, în toate greutățile vieții și în luptă cu toate neajunsurile acestor vremi, cum să nu ne bucurăm deci, de Nașterea Domnului, când toate aceste daruri de sus ea ni le prijește.

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului:

În adevăr părinteasca iubire a lui Dumnezeu n'a părăsit pe om nici după căderea acestuia în păcatul neascultării. I-a făgăduit izbăvire. Și ea a venit; dar numai după ce omul — ca fiul rățacitor din Evanghelie — a gustat din lăturile amare ale unei vieți netrebnice, după ce a trecut prin aspra școală a unei îndelungate ispășiri. Atunci, la plinirea vremii, Tatăl cel ceresc a trimis pe Fiul Său unul născut, care, umilindu-se până la moartea pe cruce, cu ascultarea Sa desăvârșită și cu scump sângele Său, a spălat păcatul neascultării omului și surpând vrăjmășia dintre pământ și cer, a împăcat pe om cu Dumnezeu.

Această dumnezeiască împăcare săvârșită de Hristos cu jertfelnică Sa iubire de oameni, o vesteau îngerii cântând, în noaptea sfântă, deasupra peșterii din Vifleem: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună 'nvoire*“ (Luca 2, 14). Această pace a vestit-o Mântuitorul și 'n răstimpul celor trei ani de propovăduire a Evangheliei Sale pe pământ, rostind de atâtea ori mângăitoarele binețe: „*Pace vouă!*“ Și tot în această pace sfântă și-a cuprins Iisus ultima dată pe care a găsit cu cale s'o lase apostolilor Săi — și prin ei lumii întregi — când luându-și bun rămas dela ei le-a spus: „*Pace las vouă, pacea mea dau vouă; nu precum dă lumea, dau vouă*“ (Ioan 14, 27). Și aceeași pace o cerșește preotul rostind ectenia „*pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici și pentru împreunarea tuturor*“.

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Oradiei:

Dacă Dumnezeu-Tatăl — după sfatul iubirii și al milostivirii, al dreptății și atotînțelepciunii Sale — a hotărât, mai 'nainte de toți

vecii, să trimită în lume pe Fiul Său cel Unul-Născut, atunci de sigur că lucrul pentru care Domnul Hristos a venit la noi, născându-se de bunăvoie din Prea Curata Fecioară Maria, este un lucru atât de mare, atât de sfânt și atât de greu, încât numai El singur îl putea împlini după cuviință și deplin. Și 'ntr'adevăr, așa și este. Izbăvirea noastră din cea mai cumplită robie de pe lume, din robia păcatului și a osândeii lui, nu o putea face nici înțelepciunea filosofiilor, nici învățăturile și jertfele sângeroase ale Lumii Vechi, nici povețele prorocilor, nici chiar faptele minunate ale îngerilor. Și aceasta pentru că lucrul tuturor acestora, oricât de minunat ar fi, este lucru mărginit, este lucru de făptură. Ori, mântuirea, zidirea din nou a omului, renașterea lui la o viață duhovnicească înaltă, prin puterea harului, este un lucru ce trece, mult, dincolo de puterea făpturii și numai Dumnezeu îl putea face. Și Dumnezeu însuși a și venit să-l facă.

VIZITAȚIUNILE CANONICE ALE PREA SFINȚIEI SALE EPISCOPULUI VENIAMIN

LA DOMAȘNEA, CORNEA, ORȘOVA ȘI JUPALNIC.

VI

Arată credincioșilor cum trebuie făcută rugăciunea noastră ca să fie bineprimită la Dumnezeu. Noi să ne rugăm cu toată credința și cu toată evlavie. Sunt mulți cari uită chiar de tot să se roage Domnului, neștiind care e rostul rugăciunii, către Cel ce conduce destinele lumii. Sunt unii iarăși cari sunt în bine acum și uită de Dumnezeu, de Părintele nostru din ceruri, care este Tatăl nostru al tuturor.

După cum și noi cu toții ascultăm ruga fiilor noștri dacă e justă și dreaptă, tot așa și Tatăl nostru cel din ceruri ne ascultă pe noi. Le arată apoi, „cât de bine este a fi fraților împreună“ și că în numele acestei dragoste creștine, care stă la bazele creștinismului, a venit P. S. Sa astăzi în mijlocul lor, ca să propage cuvântul lui Dumnezeu.

De aceea, dacă există vrajbă, procese, între creștinii acestei parohii, să caute ca în numele acestei dragoste curate să uite totul.

Îi întreabă apoi cum ne facem noi datoria noastră față de Dumnezeu? Ce ne cere Tatăl nostru cel ceresc dela noi? Să-L iubim cu adevărat, să-I dăruim viața noastră Lui, slujindu-L pe El și ascultând poruncile Sale. Căci după cum cârmaciul vaporului îl duce pe acesta la liman, tot așa și cei ce sunt pe vapor au încredere în el, atunci când eventual îi apucă pe

mare intemperiiile și furtunile. Tot așa și Dumnezeu Tatăl este comandantul corabiei vieții noastre. Și dacă noi știm că Dânsul este cărmaciul cel adevărat, oare ce se întâmplă cu noi cei ce rămânem în afara acestei năi mântuitoare?

Le descrie apoi cum odinioară Dumnezeu, a condus la limanul izbăvitor corabia lui Noe, tot așa nu ne va lăsa și pe noi, dacă avem încredere în Dânsul. Le descrie apoi istorioara cu corabia care a fost cuprinsă de furtună, în care se afla o fetiță, care dormea, și ce răspuns a dat ea lumii alarmate de pe vapor: „Dacă tata e la cârmă, atunci pot dormi liniștită” și istorioara cu vaporul amenințat cu scufundarea, în care se ruga cineva în cabină, cu o luminiță în fereastră, care rază de lumină a ajutat marinarului ce era în apă gata să se scufunde, să vadă colacul salvator, ce i se aruncase pentru a se salva.

Le arată că rugăciunea e scara pe care se urcă la cer dorințele noastre și se coboară binecuvântarea lui Dumnezeu, dacă ruga noastră e izvorâtă din adâncul inimii noastre.

Câte necazuri nu se abat asupra noastră, în cursul acestei vieți pământești?! De aceea noi să ne apropiem cu încredere, în Dumineci și sărbători, de sfintele altare, căci aci găsim hrană pentru sufletele noastre.

Dumnezeu e singura cale ce ne duce la mântuire. Dar dacă noi în loc să-L cinstim, să-I mulțumim pentru toate darurile Sale, noi ne îndepărtăm tot mai mult de Dânsul, e natural ca să ne încerce și să ne pedepsească pentru păcatele noastre, așa cum suntem încercați în aceste zile. Să ajutăm pe fratele nostru, când este la necaz și nevoie.

Să ajutăm pe săraci și pe orfani, lăsând la o parte și noi îmbuibările și petrecerile ce nu mai conțin nici în aceste grele zile.

Să ajutăm prin obolul nostru, fie el cât de mic, prin contribuția noastră, ca Țara noastră dragă să iasă din războiu mai întărită, mai mare, mai tare și mai frumoasă!

După terminarea serviciului divin, P. S. Sa împarte copiilor cărți de rugăciuni și iconițe, se mai întreține puțin cu membri consiliului parohial și cu ceilalți credincioși. Vizitează apoi noul local destinat pentru grădinița de copii și apoi trece la oficiul parohial unde face revizia.

După ce se servește o mică gustare în casa Păr. Constantin Stoichescu, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, însoțit de secretarul eparhial P. Toma și protodiac. T. Roșca, se oprește la Baile-Herculane spre a petrece noaptea, fiind târziu, ca apoi mâine zi să se reîntoarcă la reședința episcopescă, să-și reia activitatea. **P. T.**

Impărăția luminii.

— Realizarea ei în suflete prin sf. Împărtășire. —

II

Și totuși, sunt destui fii pierduți, cari pleacă de-acasă, uitând părinții și frații. Ca și tatăl din parabolă, Domnul îi așteaptă și pe aceștia să se reîntoarcă acasă, să plângă cu amar și să-și recunoască greșala. Îi așteaptă cu masa gata, plină de bunătăți, la care El însuși servește din carnea și sângele *Mielului* celui ce ridică păcatele lumii.

El și azi, prin aleșii Lui, preoții și episcopii, invită pe toți la nunta Fiului Său. Îi caută pe la răspântiile și ulițele cetății. Cuvintele: „*Unde ești?*” — le-a adresat nu numai lui Adam, ci și tuturor celor născuți din Adam. Pe toți fiii lui Adam îi vrea în juru-I la masă, la nuntă. De toți vrea să știe: *unde sunt și ce fac.* Pe toți vrea să-i ocrotească de amăgirea celui viclean. Pe toți vrea să-i împărtășească de darurile revărsate cu îmbelșugare asupra lumii, prin nașterea umilă, moartea de bunăvoie și prin învierea preaslăvită a Fiului Său.

Mă caută pe *mine*, frate, și mă strigă pe nume. Dar, te caută și te strigă și pe *tine*, iubite frate creștine. Adam a răspuns la întrebarea Domnului. Tu, creștine, *ce faci?* Răspunzi la chemarea Ziditorului, ori preferi să taci, cufundat în plăceri, acoperit de noianul păcatelor?

Ți-e rușine, că ești *gol* de virtuți și fapte bune, ca și Adam? Adam, însă, a răspuns la chemarea lui Dumnezeu, și și-a *mărturisit* păcatul. Dar, tu, *taci și fugi* de fața lui Dumnezeu, acoperindu-ți goliciunea cu sdrențele păcatelor și fărădelegilor?

Tu, coroana creaturilor, fugi de Creatorul și binefăcătorul tău, și te cobori în rândul celor necuvântătoare. Tu ai părăsit pe Domnul slavei și ai intrat în slujba celui viclean; ai părăsit împărăția luminii și ai trecut în împărăția întunericului.

Calea pe care mergi fiind calea largă a păcatului, ea duce în mod *inevitabil* la pierzare, căci *plata păcatului este moartea*. Și moartea te pândește la tot pasul. „Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu se lasă batjocorit: căci ce va semăna omul, aceea va și secera”. De aceea Vă zic cu apostolul, „Deșteaptă-te cela ce dormi [în păcat] și te scoală din morți și te va lumina Hristos”.

În fața *Pruncului Sfânt* din peștera Vitлееmului, examinându-ne conștiința, să nu ne rușinăm a ne mărturisi păcatele, căci *toți* suntem păcătoși; „nu este cela ce face bunătațe, nu

este până la unul, toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut". Precum nimeni împiedecându-se și căzând pe stradă nu rămâne jos, — tot așa nici cel ce cade în mocirla păcatului. Sau, precum observa înțeleptul Socrate, mai frumos și mai onorabil este să ieși din păcat și din casa desfrânatei, decât să rămâi acolo. Insuși marele apostol Pavel, pe ochii căruia era zăgrăvit Hristos, și care purta pe trupu-i ranele Mântuitorului, a mărturisit că el este cel *dintâiu* păcătos. Ascultați și îndemnul apostolului celui iubit, care zice: „Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este în noi. Dacă ne mărturisim păcatele [preotului duhovnic], el este credincios și drept, să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nedreptate. Dacă zicem că n'am păcătuțit, îl facem mincinos, și cuvântul lui nu 'este în noi“.

Trezește-te, deci, iubite frate, din amorțeala păcatului, deschide-ți urechile înfundate, și auzi minunata simfonie îngerească din preajma Peșterii sfinte transformată în glas de chemare al Domnului, care te vrea și pe tine în împărăția luminii, alături de cei aleși, la praznicul vieții, la nunta Fiului Său, pe care Duminecă de Duminecă, sărbătoare de sărbătoare, o face pe altarele sfintelor noastre biserici.

„Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați“ de păcate. Veniți la nuntă, căci locuri *sunt* destule. Vino, iubite frate, oricine ai fi, bogat sau sărac, soldat sau împărat — veniți *toți* cei ce purtați în sufletul vostru pecetea chipului lui Dumnezeu. Veniți veseli la nuntă, îmbrăcați ca de nuntă. Desbrăcați haina murdară a păcatului și îmbrăcați haina curată și frumoasă a virtuții, a viețuirii cu Hristos. Lepădați-vă de viețuirea de până acum, de *omul cel vechiu* și de faptele lui, și vă îmbrăcați în *omul cel nou*, care se înnoește după chipul celui ce l-a făcut [Colos., 3, 9—10].

Înainte de intra la nuntă [sf. împărtășire] fiecare [în scaunul mărturisirii] să-și cerceteze *fapta și pe sine*; să-și omoare mădularele de de pământ [desfrâul, necurăția, patima, etc.]; să-și răstignească patimile și trupul păcatului; să dărâme peretele despărțitor al *urii* față de aproapele, și — desbrăcându-se de păcatele cărnii, de omul cel vechiu — să se îmbrace în *omul cel nou*.

Nu vă temeți de piedicile, adesea serioase și greu de trecut, pe cari vi le pune Satana în cale, spre a schimba hotărârea voastră de a părăsi lumea plăcerilor sgomotoase și a înunțecului. Va trebui să luați lupta cu cel ce dintru început a fost omoritor de oameni. Vă stă la dispoziție *armătura lui Dumnezeu*, cu care

puteți stinge săgețile cele aprinse ale diavolului, și cu ajutorul căreia puteți sta cu succes împotriva stăpânitorului întunericului acestui veac.

Hotărâți-vă, deci, să dați ascultare chemării lui Dumnezeu, a cărui îndelungă răbdare și nepusă bunătațe țintește să aducă pe păcătoși la pocăință [Rom., 2, 4].

Nu uitați că păcătoșii sunt izvoare fără apă, neguri purtate de furtună. Gândiți-vă că vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării. Împietrirea și nepocăita inimă adună mânie în ziua mâniei și a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, care va da fiecăruia după faptele lui: celor împotriviți, cari se opun adevărului, dar se supun nedreptății, mânie și urgie; necaz și strâmtorare peste tot sufletul omului făcător de rău; — iar celor ce fac binele, Domnul le rezervă fericirea Magilor, și îi încununează cu slavă și cinste [Rom., 2, 5—10].

Prot. Dr. Gh. Cotoșman

Autobiografia Preotului Vichentie Pirtea.

„50 ani de preoție“ e intitulată autobiografia părintelui Vichentie Pirtea, apărută de curând în broșură, prin care face cunoscută în amănunte activitatea sa pastorală, națională, culturală, socială și economică, desfășurată succesiv în curs de jumătate veac în comunele Ogradena-veche, Dubova, Plavișevița, Tisovița, Bănia, Dalboșeț și, îndeosebi, în parohia Sinersig.

*

Citind această autobiografie acum, când tot mai mult se vorbește și se scrie despre chemarea Bisericii, respectiv a slujitorilor sf. altar, ne-am pus întrebarea: procedat-a acest preot conform misiunii sale când a dezvoltat o activitate atât de multilaterală? Și întrebarea mi-am pus-o, pentru că adeseori am auzit zicându-se, că preotul să-și vadă de slujba sa bisericească și să nu se amestece în chestiuni ce nu-l privesc.

Răspunsul potrivit la întrebarea noastră l-am aflat într'un pasaj din discursul rostit în Sf. Sinod de dl. Ministru al Cultelor I. Petrovici, cu prilejul deschiderii ultimei sesiuni din luna Decembrie 1942.

Iată ce a zis, între altele, dl. Ministru:

„Biserica nu poate fi contemplativă în momentele de cumpănă, ci dimpotrivă trebuie să fie prezentă, luptătoare, militantă în mijlocul acțiunii sociale. Trebuie nu numai să lupte, dar să și câștige bătălia“.

Așadară Biserica, după spusele de adânc înțeles ale dlui Ministru, are să fie un așezământ nu exclusiv pentru cele sufletești, ci și pentru viața activă.

Privind pe preotul Vichentie Pirtea prin prisma acestei doctrine, l-am văzut în parohie întotdeauna acolo unde l-au reclamat interesele Bisericii și ale Națiunii, l-am văzut luptând, militând împotriva dușmanilor credinței și ai neamului, l-am văzut schimbând moravuri păcătoase și contribuind la ridicarea bunăstării credincioșilor săi prin acțiuni sănătoase ce le-a întreprins.

Deci și-a făcut datoria în înțelesul celor subliniate de dl Ministru I. Petrovici.

Întrucât cu toată preciziunea cuvintelor profesorului-filosof, care este dl Ministru al Culelor, totuși s'ar afla vreun nedumerit, pentru acela ne stă la îndemână pastorală mult grăitoare a I. P. S. Mitropolit Nicolae, adresată de Sf. Sărbători ale Crăciunului către fiii săi sufletești.

După ce I. P. Sfințitul se ocupă în partea primă a pastoralei de tormarea prin înșințarea noastră a aceluiași suflet, pe care ni l-au predat nouă, ca să-l păstrăm nepătat, ajunge să zică:

„Nici o clipă nu trebuie să ne abatem din drumul, care ne duce la mântuirea la care ne-a chemat Dumnezeu”, ca apoi să continue astfel:

„Dar afară de chemarea la fericirea cea veșnică în apropiere de Tatăl nostru cel ceresc, noi mai avem și o chemare ca neam, spre care de asemenea trebuie să tindem cu nădejdea cea mai neșovăitoare. Nici unul din noi nu avem altă putință să ne păstrăm sufletul pe care să-l pregătim pentru mântuire, decât dacă trăește neamul din care facem parte”.

„Chemarea ca neam” se referă la existența noastră națională, care cuprinde între altele cultura, socialul și economicul, fără cari componente naționalul se pipernicește, devine fără valoare.

Ce privește pe preotul Vichentie Pirtea, naționalul i-a fost în viață steaua călăuzitoare, de aceea s'a pus cu trup și suflet și în slujba intereselor vremelnice ale poporului căruia îi aparține, urmând calea ce duce în Biserică la mântuirea sufletelor, iar în lumea pământească la întărirea neamului.

*

Acum, după ce în urma vârstei sale înaintate s'a retras din serviciul activ al Bisericii, părintele Vichentie Pirtea poate să privească, mulțumit în sufletul său, asupra celor realizate între împrejurări grele în curs de jumătate secol.

Aurel Moacă

Ș T I R I

Mulțumiri. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin Nistor exprimă pe această cale călduroase mulțumiri tuturor cari i-au trimis urări și felicitări din prilejul sărbătorilor Nașterii Domnului și a Anului nou și făcându-le urări de viață îndelungată și bine plăcută lui Dumnezeu le împărtășește arhieresti binecuvântări.

Sărbătorile Nașterii Domnului și Anului nou au regrupat sufletele dreptcredincioșilor din orașul nostru în jurul Pruncului Iisus. Pe lângă toate lipsurile și vitregiile, poporul a găsit resurse, spirituale desigur, ca să-și hrănească sufletul cu noui bucurii și cu noui puteri. În fie care cămin Iisus s'a sălășluit, aducând bucuria Cerului, care nu se ia nimănui și care potolește orice durere și caută a suplini pe cei plecați departe în purtarea crâncenului războiu... Frumoasele slujbe din catedrala noastră au revărsat multă mângâiere și au dat întărire puterilor noastre vlăguite.

În ziua întâia a sărbătorilor Nașterii Domnului, Vineri, a pontificat însuși Prea Sfințitul Episcop Veniamin cu un sobor de zece preoți și trei diaconi. În cadrul sfinteii liturghii, a fost hirotosit protopop preotul Isaia Suru, iar întru presbiter a fost hirotonit diaconul Cornel S. Țăranu, catihet la liceul din Oravița. La Priceasnă Prea Sfințitul Episcop Veniamin a rostit o frumoasă cuvântare în legătură cu instructiva Pastorală pe care a binevoit să o trimită tuturor credincioșilor din eparhie. Răspunsurile liturgice le-a dat corul Soc. Române de cântări și muzică de sub conducerea dlui Prof. Bușiu. La sfârșitul Sf. Liturghii a cântat unele colinde.

După Sf. Liturghie, autoritățile prezente, intelectualii, preoții etc., au făcut urări de sărbători P. S. Episcop la Reședință, unde s'au servit gustări.

A doua zi a Nașterii Domnului, Sâmbătă, a pontificat păr. prot. ic. sifor R. G. Ancușa asistat de șapte preoți și doi diaconi. Sf. Sa a predicat despre minunea Nașterii, care s'a făcut spre mântuirea noastră, în formele cele mai smerite și modeste, în vederea de a ne cuprinde pe toți sub binefacerile ei.

Duminecă, pomenirea Sfântului arhidiacon Ștefan, a pontificat păr. protopop Dr. Zeno Munteanu, rectorul Academiei Teologice, predicând totodată și în legătură cu cel dintâi mucenic al credinții creștine, despre credința care le birue toate, iar în creștinism credința a mers până la jertfa vieții.

Anul nou, potrivit unei bune orânduiri, pe lângă sărbătoarea Tăerii împrejur și pomenirea Marelui Vasile, este considerată zi de sărbătoare, de rugăciune pentru cerșirea harurilor cerești în vederea prosperării Țării și a fiilor ei credincioși în bine și în virtute.

La biserica noastră catedrală a oficiat sf. Liturghie în prezența P. S. Episcop, un sobor de preoți și doi diaconi. Păr. protopop Isaia Suru a predicat despre întreita semnificație a noului an pe care începându-l în biserică, având adecă ajutorul lui Dumnezeu și credința în izbăvire, vom reuși să ajungem la ținta vieții noastre creștinești.

La finea sf. Liturghii P. S. Episcop a oficiat un serviciu religios cu rugăciuni pentru Rege și pentru Popor.

Începând cu ziua doua a Nașterii Domnului, răspunsurile liturgice au fost date de către corul pluga-

rilor din localitate, condus de către dl profesor Dim. Cusma.

După sf. Liturghie reprezentanții tuturor autorităților bisericești, civile și militare s'au prezentat la recepția dela Reședința episcopescă.

În numele tuturor, păr. prot. ic. stfor R. G. Ancușa prezintă P. S. Sale urări din prilejul intrării în noul an. Roagă pe P. S. Sa, ca pe reprezentantul cel mai competent al vieții noastre publice, să fie convins de atașamentul deplin al tuturor cari doresc prosperarea noastră ca Neam și Biserică. Cruce și Patrie sunt simbolul străduințelor noastre. Arată că anul trecut a fost an de frumoase realizări în Eparhia noastră. Continuând cu stăruință și cu deplină încredere în Dumnezeu, vom putea nădăjdui înfăptuirii și mai frumoase, pe teren caritativ mai ales.

Prea Sfințitul mulțumește pentru urările ce i se fac. Este convins că toți fiii buni ai Patriei urmăresc și însoțesc cu munca și devotamentul lor încordarea cea mare pe care neamul nostru o face acum. Având inimile noastre ancorate în voia și în puterea lui Dumnezeu, desigur că izbânda nu poate întârzia. Anul care a trecut, deși greu, a fost totuși un an de mari realizări pe plan național. Nu mai puțin pe teren bisericesc s'au înregistrat îmbucurătoare progrese și înfăptuiri. Dacă vom fi solidari, cum e bine să fie un popor ca al nostru, biruința deplină va veni în cursul anului în care intrăm. Noi acasă, la munca noastră, trebuie să depunem maximum de efort, „să murim la datorie“, numai să biruim... Vom purta și grijă de cei cari și-au lăsat părți din corpul lor și vom contribui la realizarea celui Palat al Invalizilor. În ce privește copiii celor rămași jertfă pe câmpul de onoare, vom realiza pe seama lor un orfelinat, în vederea cărora s'au înființat în parohii fondurile milelor.

Noi Românii avem un ideal de împlinit. Acest ideal trebuie să călăuzească toate acțiunile și să animeze toate gândurile noastre. Să trăim în libertate, căci aceea ce este aerul pentru vietăți, este libertatea pentru popoare; în mediul ei noi putem progresa și prospera ca popor. Deci, să fim solidari, uniți în cugete și să nu încurajăm intriga și cârcotajul.

P. S. Sa face urare pentru tânărul nostru Rege, pentru Conducătorul desrobitor și cu un nou apel la muncă și solidaritate binecuvântă pe cei prezenți, după care recepția a luat sfârșit.

Serbarea Pomului de Crăciun în Ferdinand.

Din inițiativa și dărnicia dlui Eugen Pucerea dir. Uzinei și cu concursul preotului nostru Ioan Racoveanu din Ferdinand s'a organizat o frumoasă serbare a Pomului de Crăciun în această comună. Peste 600.000 L. s'au investit în bocanci, ciorapi, haine și albituri cari s'au distribuit școlarilor săraci din Ferdinand și Ohababistra. Copiii mai înstăriți au primit jucării, lucrute și distribuite în cadrul organizației „Muncă și Lumină“, iar bătrânilor și celor săraci li s'au dat alimente adunate din casă în casă de preot și notar. Iată, Nașterea Domnului, prin râvna unor inimoși bărbați s'a transformat în Ferdinand într'un adevărat praznic creștinesc.

Pentru Muzeul eparhial păr. protopop Dr. Nicolae Iorgovan din Bocșa-montană, a binevoit să doneze Cazania lui Ilie Miniș delat 1742, exemplar provenind din lăsamântul cărturarului bănățean Mihai Roșu-Martinovici. Mulțumirile noastre!

Donațiune. Ca și în trecut, conducerea U. D. R. a pus și anul acesta la dispoziția Episcopiei noastre suma de Lei 50.000 pentru propaganda religioasă și culturală. Înregistrăm cu recunoștință această donațiune.

Răscumpărarea felicitărilor. Iși răscumpără felicitările de Anul nou: păr. ic. stfor R. G. Ancușa cons. ref. eparhial cu 500 Lei în favorul fondului milelor Soc. Femeilor Ortodoxe; dl cons. eparhial D. Sgaverdea cu L. 300 în favorul Soc. Române de Cântări și Muzică, păr. protopop Isaia Suru cu 500 Lei în favorul fondului parohial al milelor și păr. T. Roșca tot în favorul Fondului Milelor dela Soc. Femeilor Ortodoxe cu L. 300.

Mulțumită publică. În numele credincioșilor ortodoxi din Căvâran aduc și pe această cale cele mai curate mulțumiri On. Conducerei a fabricii de var și cu deosebire dlui arhitect Constantin Purcariu din Direcțiunea Centrală și dlui director al Fabricii Ioan Wonner pentru danile în bani și natură—în valoare de peste 80.000 Lei—distribuite muncitorilor săraci din prilejul sărbătorii Pomului de Crăciun. Dumnezeu să răsplătească creștineasca faptă cu bunătăți din visterrile nesecate ale Cerului! Pr. Remus Lăpăduș paroh.

† Ing. Vizantie Murgu, șeful Ocolului Silvic Orșova al Comunității de Avere Grănicerești, fost mai mulți ani membru în Adunarea noastră eparhială, a adormit în Domnul în preajma sfintelor Sărbători ale Nașterii Domnului.

Luăm act cu durere de această neașteptată veste și transmitem îndoliatei familii condoleanțe, iar pentru răposatul cerem dela Dumnezeu odihna Cerească!

PARTEA OFICIALĂ

CONCURS

Pe baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial No. 6048 B/1942 se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaiă Diecezană pentru postul de preot la parohia Buchin cu filia Prisian, de clasa II-a din comunele Buchin și Prisian, protopresbiteratul Caransebeșului, devenită vacantă pe urma abziecerii preotului Petru Zeno Turcan.

I Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 21 jug. 594 stp.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Casa parohială, cu grădină și supraedificatele economice necesare.

II Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școlăle primare (Buchin și Prisian), fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor

avea o calificare recerută pentru parohii de clasa II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din comuna Buchin, prin Prea Onor. Oficiu protopresbiterial al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea Onor. Domn protodresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă în nici un caz în ziua de alegere.

Buchin, din ședința consiliului parohial ținută în 29 Noemvrie 1942.

Președinte:

Petru Z. Turcan
adm. parohial.

Secretar:

Radu Alexandru
notar.

In conțelegere cu Oficiul protopopesc.

2—3

Pr. Isaia Suru
adm. protopres.

CONCURS

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial No. 5900 B./1942, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru postul de preot la parohia de clasa III-a din comuna **Bolvașnița**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I Beneficii.

1. Sesiunea parohială în estindere de 30 jugăre 1000 stp.
2. Birul parohial și veniturile stolare uzitate.
3. Casă parohială cu grădina și intravilan de 270 stp. cu supra-edificatele economice necesare.

II Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică sau sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nicio altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea o calificare cerută pentru parohii de clasa III-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Bolvașnița, prin Prea Onor. Oficiu Protopopesc al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea încântare, tipic și oratorie, însă, nicidecum în ziua de alegere.

Bolvașnița, din ședința consiliului parohial, ținută la 6 Decemvrie 1942.

Președinte:

Pr. Victor Suru
adm. paroh.

Secretar:

Simion Daia

In conțelegere cu Oficiul protopresbiterial.

2—3

Pr. Isaia Suru
adm. prot.

Judecătoria ocolului Teregova secția c. f.

Nr. 918/1942 c. f.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Dr. Pavel Ilescu avocat Teregova contra următorului Petru Sârbu, Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul situat în comuna Cornea circumscripția Judecătoriei ocolului Teregova, cuprinse în c. f. a comunei Cornea Nr. protocolului c. f. 1377 porțiunea de $\frac{1}{2}$, parte din imobilul cu Nr. top. 828 Poieni 1300 stp. cu prețul de strigare de 6350 Lei pentru incasarea creanței de 25.000 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ținea în ziua de **11 Ianuarie anul 1943 ora 14 la casa comunală a comunei Cornea.**

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic, decât două treimi din prețul destrigare.

Cei cari doresc să liciteze, sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare, drept garanție în numerar sau efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX din 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX, 1881; art. 21 legea XLI 1908).

Dacă nimeni nu oferă, mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare, este dator să se întregească imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare, la aceeași parte procentuală a prețului ce au oferit (art. 25 XLI 1908).

Teregova la 28 Octomvrie 1942.

ajutor cond. de c. f.

Ioan Bașuleșcu

Judecător:

Tr. Crașovanu

Au sosit și se află de
vânzare la **LIBRARIA
DIECEZANA Caransebeș**

Odăjdii, obiecte bisericești

Stihare pentru copii, Tavă pentru anaforă, Tavă pentru tasuri, Prăznicare pictate pe tinichea, Disc și steluță, Chivot din metal, Candele, Căldărușă pentru botez, Potire